

[Socialministeren]

Baggrunden for lovforslaget er pensionsudvalgets betænkning om bl.a. delpension.

I min gennemgang af forslaget vil jeg koncentrere mig om forslagets hovedprincipper og i øvrigt henvise til forslagets bemærkninger, der udførligt omtaler delpensionsordningens administration m.v.

Hovedprincipperne i lovforslaget er følgende:

- Delpension kan udbetales til lønmodtagere og personer med anden erhvervsindtægt end lønindtægt (selvstændige) i alderen 60-67 år.
- For selvstændige fastsættes nærmere regler om adgangskriterier samt om arbejdstidsfastsættelse og indtægtsopgørelse før og efter overgang til delpension.
- For lønmodtagere kræves længerevarende forudgående medlemskab af ATP-ordningen.
- Arbejdstiden skal nedsættes med mindst 25 pct.
- Den pågældende lønmodtager skal have deltidsjob efter aftale med sin arbejdsgiver.
- Arbejdstiden skal efter nedsættelsen være mindst 15 timer og højst 30 timer ugentlig.
- Delpensionsydelsen beregnes ud fra det maksimale årlige sygedagpengebeløb, dvs. 104.416 kr., og reguleres som dette.
- Delpensionsydelsen fastsættes i forhold til arbejdstidsnedsættelsen, dvs. et fast beløb for hver time arbejdstiden sættes ned.
- Delpensionsydelsen aftrappes efter samme princip som efterlønnen.

Som det fremgår, er både lønmodtagere og selvstændige omfattet af forslaget. De hensyn, der ligger bag ordningen, er de samme for begge grupper.

I anden sammenhæng, f.eks. med hensyn til sygedagpenge og med hensyn til arbejdsløshedsforsikring, er de to grupper ligestillede og regeringen har lagt vægt på, at også de selvstændige skal have mulighed for at gå på delpension.

De selvstændiges deltagelse er imidlertid forbundet med en række problemer, hovedsagelig af teknisk art, hvorfor de almindelige betingelser for at få delpension i et vist omfang, som nærmere angivet i forslaget, må fraviges.

Drøftelser om de tekniske tilpasninger vedrørende adgangskriterier og fastsættelse

af arbejdstid og indtægt er indledt med de selvstændige erhvervsdrivendes organisationer.

Lovforslaget forudsætter, at der sker ændringer i anden lovgivning; f.eks. må der ændres i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., så det er muligt for en delpensionist, der bliver ledig, at få arbejdsløshedsdagpenge. Det vil ligeledes være nødvendigt at ændre i lov om den sociale pensionsfond, da delpensionsordningen forudsættes finansieret af midlerne fra den sociale pensionsfond.

Det er en betingelse for ydelse af delpension, at den pågældende har adgang til deltidsbeskæftigelse. Ikke alle lønmodtagere har i dag adgang til deltidsbeskæftigelse, men en række overenskomster på det private arbejdsmarked åbner mulighed herfor. I den offentlige sektor vil der normalt være adgang til deltidsbeskæftigelse.

Det er regeringens opfattelse, at løsningen af dette spørgsmål må overlades til arbejdsmarkedets parter, men det henstilles kraftigt, at parterne følger lovforslaget op ved at skabe en bred adgang til deltidsbeskæftigelse for den gruppe, der her er tale om.

Jeg har lagt vægt på, at forslaget er fleksibelt, og der er således givet adgang til, at den enkelte kan tilrettelægge arbejdstiden over en periode, som dette måtte passe bedst.

Det kan f.eks. være som en daglig arbejdstidsnedsættelse eller fordeling af arbejdstiden på enkelte hele dage.

Jeg er overbevist om, at man i de forskellige brancher og ude i virksomhederne kan finde frem til en arbejdstidstilrettelæggelse for deltidsdelpensionisterne, der er rimelig for både arbejdsgiver og lønmodtager.

For så vidt angår fastsættelsen af delpensionsbeløbet og beregningen af delpensionsydelsen henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Jeg skal her blot fremhæve, at det har været afgørende at skabe økonomisk kontinuitet for den gruppe, der her er tale om. Det er derfor foreslået, at delpensionen sammen med den resterende arbejdsindtægt bliver større end ydelsen ved fuld tilbagetrækning, dvs. efterlønnen, men mindre end den hidtidige indtjening.

Da formålet med en delpensionsordning også er at sikre en gradvis overgang til pensi-